

Sayı : 64272063- 610 - 2390
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-27135)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 09.07.2013 tarih ve 43452547-120.07-132567 sayılı yazısı.

Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü TÜRKKAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/27135 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFÜ TÜRKKAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/27135)

Soru 1:

Kaçak elektrik adı altında abonelerin faturalarına kaçak kullanım bedeli yansıtılmakta, yansıtılan bu bedel her ay tahsil edilmektedir. Ayrıca kaçak elektrik kullanan şahıs veya ticarethanelere baskın yapılarak, yapılan baskınlarda ceza kesilmektedir.

Kaçak elektrik kullanmasa da her abonenin faturasında bu bedel gözükmekte, aboneler bu bedeli ödemeye mecbur bırakılmaktadır. Kaçak elektrik yakalandığında kesilen ceza tahsil ediliyorsa diğer faturalarda indirim yapılması gerektiği abonelerce ifade edilmekte, bu gerçekleşmiyorsa çok ciddi bir vurgun yapıldığı iddia edilmektedir.

Bu nedenle;

- Her abonenin faturasına kaçak elektrik kullansa da kullanmasa da kaçak elektrik kullanım bedeli yansıtılmasının gerekçeleri nelerdir?

Cevap 1:

6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu (Kanun)'nun; 1 inci maddesinde elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösteren, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin yapılmasının sağlanması amaçlanmıştır.

“Lisans esasları” başlıklı 5 inci maddesinin 4 üncü fıkrası “Tarifesi düzenlemeye tabi lisans sahibi tüzel kişiler için aşağıda belirtilen hususlara ilişkin hükümler Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (Kurum) tarafından çıkarılan yönetmelikte yer alır:

....

c) Bu Kanunda yer alan fiyatlandırma esaslarını tespit etmeye, piyasa ihtiyaçlarını dikkate alarak son kaynak tedariki kapsamında ve/veya serbest olmayan tüketicilere yapılan elektrik satışında uygulanacak fiyatlandırma esaslarını tespit etmeye ve bu fiyatlarda enflasyon dâhil ihtiyaç duyulacak diğer ayarlamalara ilişkin formülleri uygulamaya dair yöntemler ve bunların denetlenmesine dair hükümler

d) Hizmet maliyetlerinin yansıtılmasına dair kurallar ile teknik ve teknik olmayan kayıpları asgariye indirecek önlemlerin uygulanmasına dair esasları içeren hükümler” hükmünü 17 inci maddesinin 6 ncı fıkrasında Kurumca düzenlemeye tabi tarife türleri;

1. Bağlantı Tarifeleri,
2. İletim Tarifesi,
3. Toptan Satış Tarifesi,
4. Dağıtım Tarifeleri,
5. Perakende Satış Tarifeleri,
6. Piyasa işletim tarifesi,
7. Son kaynak tedarik tarifesi

olarak belirlenmektedir. 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 5 inci maddesinin 6 ncı fıkrasının (c) bendinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (Kurul)'nun görevleri arasında “Tüketicilere güvenilir, kaliteli, kesintisiz ve düşük maliyetli elektrik enerjisi hizmeti verilmesini teminen gerekli düzenlemeleri yapmak.” hükmü yer almaktadır.

Kanunun Geçici 1 inci maddesinin 1 inci fıkrasında “Düzenlemeye tabi tarifeler üzerinden elektrik enerjisi satın alan tüketicileri, dağıtım bölgeleri arası maliyet farklılıkları nedeniyle var olan fiyat farklılıklarından kısmen veya tamamen koruyacak şekilde tesis edilmiş ve uygulamaya ilişkin hususları Kurum tarafından hazırlanan tebliğ ile düzenlenmiş fiyat eşitleme mekanizması, 31/12/2015 tarihine kadar uygulanır. Tüm kamu ve özel dağıtım şirketleri ile

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFÜ TÜRKKAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/27135)**

görevli tedarik şirketleri fiyat eşitleme mekanizması içerisinde yer alır.” hükmü yer almaktadır. Fiyat eşitleme mekanizmasına ilişkin düzenleme ilk defa 4628 sayılı Kanunun 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 30 uncu maddesi ile mülga Geçici 9 uncu maddesine 10/05/2006 tarihli ve 5496 sayılı Kanununun 6 ncı maddesi ile eklenmiş olup maddenin gerekçesinde “Geçici 9 uncu madde ile, dağıtım ve perakende satış şirketlerine maliyetlerini yansıtan tarifeler uygulanması sonucunda bölgeler arasında özellikle kayıp-kaçak nedeniyle oluşan aşırı farklılaşmaların, bu farklılaşmalar makul düzeylere ininceye kadar bir geçiş dönemi için tüketicilere ulusal bazda tek bir satış fiyatı uygulanması, toptan ve perakende satış fiyatlarına müdahale edilmeden perakende satışta rekabet ortamının oluşturulması, dağıtım şirketlerinin gelirlerinin önceden tahmin edilebileceği bir mekanizmanın oluşturulması, eşitleme mekanizmasının uygulanması sürecinde sistemde oluşan kayıpların tüm kullanıcılara yansıtılması koşullarının oluşturulmasında gerekli şartların tesisi hedeflenmektedir.” denilmektedir.

Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğin Ek 2 inci maddesinde kayıp-kaçak bedelinin hesaplanma yöntemi ayrıntılı şekilde düzenlenmiştir.

Gelir ve Tarife Düzenlemesi Kapsamında Düzenlemeye Tabi Unsurlar ve Raporlamaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğin 19 uncu maddesinde “b) Kayıp-kaçak hedeflerine ilişkin olarak” lisans sahibi tüzel kişiler tarafından, kendi faaliyetleri ile ilgili olması halinde, düzenlemeye esas işletme gideri ve yatırım harcamalarına temel teşkil eden ve sağlanma zorunda olan veriler arasında sayılmaktadır.

Kayıp-kaçığa ilişkin uygulama mezkûr mevzuat hükümlerinin yanı sıra Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği ve ilgili tebliğlerinde, Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği, Elektrik Piyasası Şebeke Yönetmeliği, Organize Sanayi Bölgelerinin Elektrik Piyasası Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliklerinde yer alan diğer hükümler de dikkate alınarak gerçekleştirilmektedir.

Sorular 2, 3, 4:

- Belirlenerek kaçak elektrik kullananlardan kesilen ceza bedeli tahsil edildikten sonra bu tahsilât kaçak elektrik kullanmayan abonelerin faturasından düşürülmekte midir, eğer düşürülüyorsa abonenin bu zararı nasıl giderilecektir?
- Kaçak elektrik yakalandığında kesilen ceza tahsil ediliyorsa diğer abonelerin faturalarında indirim yapılmıyorsa bu ciddi bir vurgun olduğu anlamına gelmez mi?
- Kaçak elektrik kullanmadığı halde mağdur duruma düşürülen abonelerin haklarının nasıl karşılanması düşünülmektedir?

Cevaplar 2, 3, 4:

Kayıp-kaçak miktarı, dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı göstermektedir. Dağıtım sistemine giren enerji ile tahakkuk ettirilen enerji arasında oluşan bu fark elektriğin dağıtımı için gerekli olan hat, trafo ile sayaçlarda meydana gelen teknik kayıp miktarı ve yasal olmayan bir şekilde elektriğin kaçak kullanılması sonucunda oluşan miktarın toplamından oluşmaktadır. Kaçak elektrik tüketimi tamamen ortadan kaldırılsa bile elektriğin üretildiği noktadan tüketildiği noktaya kadar nakli sırasında teknik kayıplar söz konusu olacaktır.

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFÜ TÜRKKAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/27135)**

Yukarıda belirtilen Kanun ve ikincil mevzuat hükümleri esas alınarak tüketicilere sunulan elektriğin kesintisiz sağlanabilmesi için her bir dağıtım bölgesinin kayıp-kaçak oranları dikkate alınarak elektriğin üretilmesi gerekmektedir. İlgili mevzuat gereğince kayıp kaçak miktarına ilişkin maliyet abonelere yansıtılırken diğer yandan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kaçakların sıfırlanmasına ve teknik kayıpların makul seviyeye indirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktadır. Şirketlerin tahakkuk ettirdikleri kaçak enerji bedelleri, ilgili mevzuat kapsamında dağıtım tarifelerinde dikkate alınmaktadır.

2006-2010 döneminde olduğu gibi 2011-2015 döneminde de her bir bölge için hedef kayıp-kaçak oranları belirlenmiştir. Böylece, tüketicilerin daha düşük kayıp-kaçak bedeline maruz kalmaları sağlanırken bu hizmeti yerine getiren dağıtım şirketlerine de riskler yüklenmiştir. Bu kapsamda, verilen hedefler şirketlerin performansları da dikkate alınarak belirlenmiş olup performans düzeyi yüksek olan şirketlerin ödüllendirilmesini, performans düzeyi düşük olan şirketlerin ise cezalandırılmasını temin edecek bir mekanizma dâhilinde hedef kayıp-kaçak oranları belirlenmiştir. Nitekim düşük performanstan dolayı gerçekleşen yüksek kayıp-kaçak düzeyinin yol açtığı ek maliyeti 2006-2010 döneminde olduğu gibi 2011-2015 döneminde de dağıtım şirketleri üstlenecektir. Bu ek maliyetler hiçbir şekilde tüketicilere yansıtılmamaktadır. Kaçakların sıfırlanmasına ve teknik kayıpların makul seviyeye indirilmesine ilişkin gerekli çalışmalar ve düzenlemeler yapılmaktadır.